

Ocena jury zawodów

Rodzaj pytania	Pytanie opisowe (0–25 pkt)	Zadanie analityczne (0–15 pkt)	Pytania testowe (0–60 pkt)	Razem	nr zawodnika
Ocena					

XXXI OLIMPIADA WIEDZY EKONOMICZNEJ

Rok szkolny 2017/2018
Zawody III stopnia (centralne)

Zestaw nr

I. Pytanie opisowe o charakterze ogólnym (0–25 pkt)

Przedstaw argumenty za i przeciw dotyczące różnych typów umów o pracę. Jak one wpływają na elastyczność i stabilność zatrudnienia? Weź pod uwagę punkt widzenia pracodawców i pracowników. Jak typy umów o pracę mogą przyczyniać się do segmentacji rynku pracy?

Przykładowy schemat odpowiedzi

- Omówienie typów umów o pracę występujących w praktyce życia gospodarczego
 - Umowy oparte na kodeksie pracy
 - Umowy oparte na kodeksie cywilnym
 - Skala zatrudnienia według typów umów o pracę w Polsce i innych krajach.
- Elastyczność rynku pracy i bezpieczeństwo na rynku pracy
 - Pojęcie i rodzaje elastyczności rynku pracy (elastyczności zatrudnienia, elastyczności płac, elastyczności czasu pracy, mobilności siły roboczej)
 - Znaczenie elastyczności rynku pracy. Elastyczność rynku pracy a odporność gospodarki na szoki ekonomiczne. Znaczenie elastyczności rynku pracy w krajach wprowadzających wspólną walutę. Zagrożenia związane z wysoką elastycznością rynku pracy.
 - Pojęcie bezpieczeństwa na rynku pracy. Bezpieczeństwo zatrudnienia i bezpieczeństwo dochodów. Punkt widzenia insiderów i outsiderów. Znaczenie awersji do ryzyka pracowników i pracodawców.
 - Rola związków zawodowych
 - Koncepcja flexicurity
- Analiza wpływu różnych typów umów o pracę na stabilność i elastyczność zatrudnienia przy uwzględnieniu różnych poziomów elastyczności płac i czasu pracy. Wpływ typu umowy o pracę na:
 - Ponoszone przez pracodawcę koszty pracy (koszty wynagrodzeń, koszty pozapłacowe, koszty przyjęć do pracy, koszty zwolnień z pracy)
 - Stopień ochrony stosunku pracy (Restrykcyjność prawnej ochrony zatrudnienia a elastyczność i stabilność zatrudnienia: doświadczenia różnych krajów i wyniki badań)
 - Bezpieczeństwo i stabilność zatrudnienia i dochodów oraz elastyczność zatrudnienia

- d) Inwestycje w kapitał ludzki ze strony pracodawcy i pracownika
 - e) Motywację i morale pracowników
 - f) Skalę zjawiska asymetrii informacyjnej między pracownikiem a pracodawcą
 - g) Zakres możliwości przedsiębiorstwa w przeprowadzaniu zmian dotyczących skali i profilu działalności oraz metod produkcji i nowoczesnych technologii
4. Segmentacja rynku pracy
- a) Pojęcie segmentacji rynku pracy
 - b) Podstawowe tezy teorii segmentacji
 - c) Segmentacja rynku pracy w ujęciu modelu dualnego rynku pracy
 - d) Segmentacja rynku pracy w oparciu o kwalifikacje pracowników
 - e) Negatywne konsekwencje segmentacji rynku pracy
- 5) Typy umów o pracę a zjawisko segmentacji rynku pracy
- a) Zatrudnienie tymczasowe i zatrudnienie regularne w zależności od typów umów o pracę
 - b) Charakterystyka pracujących na umowach pracy tymczasowej i pracy regularnej (na czas nieokreślony)
 - c) Stosunkowo niskie przepływy osób z zatrudnienia tymczasowego do zatrudnienia regularnego i powstawanie kontraktowej segmentacji rynku pracy (tj. segmentacji wynikającej z typu umów o pracę)

II. Zadanie analityczne (0–15 pkt)

Przedsiębiorstwo X świadczy usługi konfiguracji informatycznych systemów bezpieczeństwa i działa na terytorium państwa A. Funkcja produkcji w krótkim okresie przedsiębiorstwa X opisana jest równaniem: $Q = 2L$, gdzie Q – liczba systemów konfigurowanych w ciągu miesiąca, L – liczba informatyków zatrudnianych w ciągu miesiąca na pełny etat. Dodatkowo wiemy, że przedsiębiorstwo X jest wyłącznym dostawcą systemów zabezpieczeń oraz jedynym na rynku pracodawcą dla informatyków. Krzywa popytu na jego usługi jest opisana równaniem $Q = 2000 - 0,5P$ (gdzie P – cena konfiguracji jednego systemu zabezpieczeń w USD), a krzywa podaży pracy (informatyków) to $W = 2000 + 2L$ (gdzie W – miesięczna płaca w USD dla każdego informatyka).

- a) Ilu informatyków powinno zatrudnić przedsiębiorstwo X, aby maksymalizować swój miesięczny zysk całkowity (3 pkt) i jaką stawkę płac im zaoferuje? (2 pkt)

Warunek maksymalizacji zysku: krańcowe przychód z pracy = krańcowy koszt pracy (czynnika wytwórczego). Dla zbadania równości potrzebne są informacje o utargu krańcowym (MR), produkcie krańcowym pracy oraz krańcowym koszcie pracy.

$MR = 4000 - 4Q$, $MP_L = 2$, $MRPL = MR \times MP_L$, a $MC_L = 2000 + 4L$. Wykorzystując warunek maksymalizacji zysku $L = 300$, $W = 2600$. $Q = 600$ (dodatkowa informacja – bez punktu)

- b) Wskaż dwa czynniki niezależne bezpośrednio od przedsiębiorstwa X, które skutkować będą wyższą płacą uzyskiwaną przez jego pracowników niż ta oszacowana w ppkt. a. Przyjmij, że opisane powyżej w treści zadania założenia nie ulegają zmianie. (4 pkt)

Przykładowa odpowiedź:

- Płaca minimalna ustalona przez państwo na poziomie wyższym niż maksymalizująca zysk przedsiębiorstwa X lub podniesienie poziomu płacy minimalnej (2 pkt).
- Uzwiązkowienie (siła negocjacyjna) informatyków świadczących usługi dla przedsiębiorstwa X. Zrzeszeni pracownicy będą zachowywać się jak monopolista chcący maksymalizować swój zysk. (2 pkt)

- c) W kraju B rynek usług konfiguracji systemów zabezpieczeń jest doskonale konkurencyjny, a cena konfiguracji jednego systemu jest równa 2600 USD. Ilu informatyków powinno zatrudnić przedsiębiorstwo X, aby maksymalizować swój miesięczny zysk całkowity i jaka będzie wtedy wielkość jego produkcji (4 pkt), jeżeli przyjmemy, że oprócz świadczenia usług w kraju A może ono zdalnie (bez dodatkowych kosztów) świadczyć również usługi w kraju B? Ile usług w takiej sytuacji będzie świadczyć w kraju A, a ile w kraju B? (2 pkt)

Warunek maksymalizacji zysku: wartość produktu krańcowego pracy = krańcowy koszt pracy (czynnika wytwórczego). W tym celu należy przedstawić nową krzywą utargu krańcowego, która jest obecnie opisana następująco:

$MR = 2600$ dla $Q > 350$; $MR = 4000 - 4Q$ dla $Q \leq 350$.

Wykorzystując informacje z ppkt. a, mamy $L = 800$, $Q = 1600$. Przedsiębiorstwo maksymalizując swój zysk, dokona 350 konfiguracji w kraju A, a 1250 konfiguracji w kraju B.

III. Pytania testowe – w każdym pytaniu zaznacz [X] przy prawidłowych odpowiedziach. Za każdą pełną prawidłową odpowiedź na pytanie testowe otrzymujesz 2 pkt. Każda zmiana odpowiedzi w pytaniach testowych traktowana jest jako odpowiedź błędna. Odpowiedzi zaznaczone ołówkiem nie są punktowane.

1. Wystąpienie którego z efektów jest przyczyną opadającej krzywej zagregowanego popytu?

- efekt „jałowego biegu”
- efekt wzbogacenia
- efekt stopy procentowej
- efekt kursu walutowego

2. Prawdą jest, że:

- bezrobocie cykliczne wynika stąd, że ludzie potrzebują czasu na znalezienie pracy, która im najbardziej odpowiada
- bezrobocie frykcyjne jest przede wszystkim konsekwencją niedostatecznego popytu efektywnego
- na poziom bezrobocia frykcyjnego występujący w gospodarce ma wpływ jakość usług pośrednictwa pracy
- wzrost bezrobocia wywołany wstrząsem popytowo-strukturalnym ma częściowo charakter strukturalny i frykcyjny

3. Atrybucja to:

- proces obserwacji zachowania i przypisywania mu określonych przyczyn
- reakcja jednostki na silny bodziec
- proces odrzucania informacji, które są dla danej osoby niewygodne lub są sprzeczne z jej przekonaniem
- skłonność danej osoby do pesymizmu

4. Elastyczność cenowa podaży jest tym większa im:

- dłuższy jest analizowany horyzont czasowy
- większa jest mobilność czynników produkcji
- mniejsza jest łatwość przechowywania zapasów
- krótszy jest analizowany horyzont czasowy

5. Które zdanie dotyczące krzywej wykonalności (*feasibility curve*) jest prawdziwe:

- pokazuje ona maksymalną wielkość konsumpcji dóbr prywatnych osiągalną przy różnym poziomie produkcji dóbr publicznych i przy danym kształcie systemu podatkowego
- na jej nachylenie wpływa wyłącznie poziom techniki
- w przypadku zastosowania podatku Pigou pokrywa się ona z krzywą możliwości produkcyjnych społeczeństwa
- przecina ona krzywą możliwości produkcyjnych społeczeństwa w punkcie, w którym wielkość konsumpcji dóbr prywatnych zrównuje się z wielkością konsumpcji dóbr publicznych

6. Które zdanie dotyczące modelu „bumelowania” jest prawdziwe:

- wysokość płacy będącej podstawowym warunkiem „niebumelowania” w pracy jest tym większa, im wyższy jest zasiłek dla bezrobotnych
- model ten wyjaśnia kształtowanie się płac motywuujących
- bezrobocie ma zawsze charakter dobrowolny, gdyż jest efektem „bumelowania” w pracy
- im bardziej rynek pracy zbliża się do pełnego zatrudnienia, tym wyższy musi być poziom płac warunkujących „niebumelowanie” w pracy

7. Pan X zainwestował 2 mln zł w otwarcie domu weselnego. Dodatkowo musiał zrezygnować ze stanowiska grafika, które przyniosłoby mu roczny dochód w wysokości 20 000 zł. Ponadto wiemy, że może on ulokować środki na 2% w skali roku. Jaka jest wartość kosztu alternatywnego w pierwszym roku działalności (w zł)?

- 60 000
- 2 020 000
- 2 040 000
- 2 060 000

8. Prawdą jest, że:

- stopa procentowa oszacowana zgodnie z regułą Taylora (stopa procentowa Taylora) może przyjmować wartość ujemną
- System Rezerwy Federalnej USA jako pierwszy bank centralny na świecie zastosował strategię bezpośredniego celu inflacyjnego
- rezerwa obowiązkowa jest narzędziem polityki pieniężnej wykorzystywanym przez NBP
- obecnie celem operacyjnym NBP jest kształtowanie stawki POLONIA w pobliżu stopy referencyjnej NBP

9. Które zdanie dotyczące oryginalnego modelu duopolu Bertranda jest prawdziwe:

- produkty oferowane przez duopolistów charakteryzują się wysoką substytucyjnością
- równowagę Nasha wyznacza cena większa od kosztu krańcowego przedsiębiorstw
- duopol osiąga równowagę Nasha przy takiej cenie, jaka wystąpiłaby w przypadku istnienia konkurencji doskonałej
- duopol osiąga równowagę Nasha przy wielkości podaży branży równej połowie tej, jaka wystąpiłaby w przypadku istnienia konkurencji doskonałej

10. W skład kapitału stałego przedsiębiorstwa wchodzi:

- kapitał rezerwowy, kapitał zapasowy oraz czynne rozliczenia międzyokresowe
- kapitał własny i zobowiązania długoterminowe
- kapitał podstawowy i fundusze specjalne
- kapitał własny, kapitał rezerwowy i zobowiązania krótkoterminowe

11. Które zdanie dotyczące krótkiej sprzedaży akcji jest prawdziwe:

- jest ona całkowicie zakazana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie
- stosujący ją inwestor zakłada szybki wzrost ceny akcji danej spółki
- jednym z jej rodzajów jest niepokryta (bez pokrycia) krótka sprzedaż
- funkcja zysku inwestora stosującego krótką sprzedaż akcji jest identyczna jak w przypadku wystawienia opcji kupna z pokryciem

12. Przeciętny koszt całkowity oraz koszt krańcowy przedsiębiorstwa X będącego monopolistą są stałe i wynoszą 10 zł. Krzywa popytu na produkty przedsiębiorstwa X jest opisana równaniem $p = -2q + 40$ (gdzie: p – cena za tonę w zł; q – ilość w tonach). Ile wynosi zysk całkowity monopolisty, jeżeli wiemy, że doskonale różnicuje on cenę?

- 15
- 100
- 150
- 225

13. Bazując na (zmodyfikowanym) prawie Okuna, oszacuj wielkość naturalnej stopy bezrobocia w państwie X, w którym: PKB rzeczywisty = 9,7 mld USD, PKB potencjalny = 10 mld USD, stopa bezrobocia = 9%:

- 3%
- 6%
- 8%
- 9%

14. W ramach strategii wyjścia (*exit strategy*) z antykrzysowej polityki pieniężnej System Rezerwy Federalnej USA zdecydował się na:

- bezwarunkową sprzedaż 60% wszystkich posiadanych obligacji skarbowych
- bezwarunkową sprzedaż 85% wszystkich posiadanych MBS-ów
- stopniowe podnoszenie podstawowych stóp procentowych
- ograniczenie skali nabywania nowych obligacji skarbowych ze środków pochodzących z zapadających obligacji skarbowych będących w portfelu Fed

15. W przypadku dóbr doskonale komplementarnych (przyjmując, że są to dobra, które konsument konsumuje w stałej proporcji) ścieżka ekspansji dochodowej może być:

- linią półprostą o kącie nachylenia równym 45°
- linią półprostą o kącie nachylenia mniejszym niż 45°
- linią łamaną, która początkowo ma nachylenie ujemne, a w punkcie przecięcia z osią OX staje się linią o nachyleniu równym 0
- linią półprostą równoległą do osi OX

16. Duński model rynku pracy charakteryzuje się:

- niskimi świadczeniami socjalnymi dla bezrobotnych
- działaniami polegającymi na znaczącym ograniczeniu aktywnej polityki rynku pracy
- elastycznymi zasadami zwalniania i zatrudniania pracowników
- mechanizmem uzależnienia płacy minimalnej od średniej płacy występującej w danej branży

17. W teorii ekonomii występowanie histerezy bezrobocia wyjaśnia się:

- występowaniem płaskiej krzywej Phillipsa
- działaniami tzw. insiderów
- zjawiskiem ubytku kapitału rzeczowego
- problemem dychotomii klasycznej

18. Krzywa podaży pracy opisana jest równaniem $W = 0,5L + 25$, natomiast krzywa popytu na pracę to $W = -0,5L + 50$ (gdzie: W – płaca; L – wielkość zatrudnienia). Ile wynosi wartość dochodu transferowego?

- 156,25
- 937,50
- 781,25
- 1406,25

19. Wielkość trójkąta Harbergera zależy od:

- wielkości podatku nałożonego na konsumpcję danego dobra
- nachylenia krzywej popytu skompensowanego
- nachylenia krzywej jednakowego kosztu
- nachylenia izokoszty

20. Waluta którego z wymienionych państw znajduje się obecnie w ERM II (*Exchange Rate Mechanism*)?

- Rumunii
- Szwecji
- Danii
- Czech

21. Występowanie sztywności nominalnych cen i płac w gospodarce uniemożliwia wystąpienie:

- efektu Pigou
- efektu majątkowego
- efektu Schumpetera
- efektu mnożnikowego

22. Które zdanie dotyczące finansowania świadczeń zdrowotnych w ramach modelu Bismarcka jest prawdziwe:

- finansowanie opieki zdrowotnej jest przede wszystkim sprawą indywidualną obywateli
- za organizację ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialne są władze publiczne
- źródłem finansowania publicznych usług zdrowotnych są podatki wpływające do budżetu państwa
- finansowanie odbywa się według modelu rezydualnego

23. Które zdanie dotyczące krzywej Beveridge'a jest prawdziwe:

- przedstawia ona zależność występującą między liczbą bezrobotnych a wielkością świadczeń socjalnych, jakie otrzymują osoby pozostające bez pracy
- wstrząs popytowy powoduje przesunięcie krzywej Beveridge'a na wykresie w prawo
- wstrząs popytowy powoduje przesunięcie krzywej Beveridge'a na wykresie w lewo
- efekt histerezy bezrobocia przedstawia fragment krzywej Beveridge'a będący linią o nachyleniu dodatnim

24. Prawdą jest, że:

- miarą inflacji bazowej wykorzystywaną przez NBP jest inflacja po wyłączeniu cen najbardziej zmiennych
- wartość deflatora PKB jest zawsze równa wartości wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych
- bezpośrednią przyczyną pułapki płynności jest hiperinflacja
- inflacja zwiększa koszty zmieniania jądrospisów ponoszone przez przedsiębiorstwa

25. Prawdą jest, że:

- miernikiem fiskalizmu jest różnica między nominalną a efektywną stopą opodatkowania
- zgodnie z regułą edynburską silna progresja podatkowa powinna występować w podatkach dochodowych
- autorem reguły edynburskiej jest D. Ricardo
- miernikiem fiskalizmu jest zakres ingerencji systemu finansów publicznych w PKB

26. Prawdą jest, że:

- w Polsce jednostka budżetowa jest powiązana z budżetem państwa metodą brutto
- przykładem jednostki sektora finansów publicznych obecnie funkcjonującej w Polsce jest samorządowy fundusz celowy
- obecnie w Polsce wydatki elastyczne stanowią powyżej 80% wszystkich wydatków budżetu państwa
- przykładem wydatku sztywnego występującego w budżecie państwa w Polsce są koszty obsługi zadłużenia

27. Do głównych twórców zarządzania administracyjnego zaliczamy:

- Chestera Barnarda
- Maxa Webera
- Lyndalla Urwicka
- Harringtona Emersona

28. Prawdą jest, że:

- liczba faz procesu innowacyjnego wyróżnianych w innowacji dotyczącej produktów jest większa niż w innowacji dotyczącej procesów
- liczba faz procesu innowacyjnego wyróżnianych w innowacji dotyczącej produktów jest mniejsza niż w innowacji dotyczącej procesów
- innowacje dotyczące produktów i procesów są typami innowacji technicznych
- innowacje w zakresie procesów mają największy pozytywny wpływ na wyniki organizacji w fazie schyłku

29. Które zdanie dotyczące dwuczynnikowej teorii motywacji jest prawdziwe:

- jej podstawy zostały stworzone przez F. Herzberga
- na kontinuum zadowolenia wpływają czynniki higieny
- proces motywowania pracownika składa się z dwóch czynników, ale tylko jednego etapu
- na kontinuum niezadowolenia wpływają czynniki motywacji

30. Które zdanie dotyczące faz cyklu życia produktu jest prawdziwe:

- w fazie wprowadzania produktu zarządzanie zapasami nie stanowi żadnego problemu
- w fazie dojrzałości produktu zaczyna maleć liczba nowych firm wytwarzających dany produkt
- w modelu życia produktu wyróżniamy 4 fazy
- w fazie wzrostu produktu istotne jest stosowanie strategii ograniczających tempo wchodzenia konkurentów na rynek